

NBP

Narodowy Bank Polski

ma wyłączne prawo emitowania znaków pieniężnych w Polsce.

Oprócz monet i banknotów powszechnego obiegu NBP emituje także monety i banknoty kolekcjonerskie. Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję zarówno do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Od 1996 roku NBP emituje także dwuzłotowe monety okolicznościowe powszechnego obiegu ze stopu Nordic Gold.

Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

Informacje o planie emisji oraz sposobie nabycia monet na stronie:
www.nbp.pl

W dniu 9 grudnia 2009 r. Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monetę z serii „Miasta w Polsce” upamiętniającą Trzebnicę, o nominale 2 zł - wykonaną stemplem zwykłym ze stopu Nordic Gold.

nominał 2 zł • metal stop CuAl5Zn5Sn1 • stempeł zwykły • średnica 27,00 mm
masa 8,15 g • wielkość emisji (nakład) 1.100.000 szt.

Awers: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Po bokach orła oznaczenie roku emisji: 20-09, pod orłem napis: ZŁ 2 ZŁ. W otoku napis: RZECZOSPOLITA POLSKA, poprzedzony oraz zakończony sześcioma perełkami. Pod lewą łapą orła znak mennicy: M/W.

Rewers: Z lewej strony stylizowany wizerunek fasady Bazyliki pod wezwaniem św. Jadwigi i św. Bartłomieja. Z prawej strony stylizowany wizerunek fragmentu pocysterskiego kompleksu klasztorowego w Trzebnicy. U góry półkołem napis: SANKTUARIUM ŚW. JADWIGI. U dołu półkołem napis: TRZEBNICA.

Na boku: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Projektant awersu: Ewa Tyc-Karpińska Projektant rewersu: Andrzej Nowakowski

Monety zostały wyprodukowane w Mennicy Polskiej S.A. w Warszawie.

MIASTA W POLSCE

W 2009 roku NBP rozpoczął emisję monet z serii „Miasta w Polsce”.
Moneta upamiętniająca Trzebnicę jest trzecią z tej serii.

TRZEBNICA
9 grudnia 2009 r.

Pocysterskie dziedzictwo w Trzebnicy

Trzynastowieczna Trzebnica była miejscem życia i działalności św. Jadwigi Śląskiej, żony księcia Henryka I Brodatego. Z jej inicjatywy powstało tu opactwo cysterek z przyklasztornym kościołem pod wezwaniem św. Bartłomieja Apostoła i Najświętszej Marii Panny – obiekty zaliczane dzisiaj do jednych z ważniejszych zabytków Dolnego Śląska. Dzięki nim miasto zajmuje ważne miejsce na europejskim Szlaku Cysterskim i przyciąga tysiące turystów z całego świata. Zespół jest jednym z dwunastu zachowanych największych średniowiecznych zabytków architektury sakralnej w środkowej Europie. W ciągu wieków był kilkakrotnie przebudowywany.

W latach 1696–1726 pierwotny klasztor zburzono i wzniesiono nowy, w stylu barokowym. Jest to budowla dwupoziomowa, w kształcie czworoboku o wymiarach 115 x 88 m, z dwoma wewnętrznymi dziedzińcami. Zwraca w niej uwagę m.in. portal północny, prowadzący do apartamentów opatki – zaliczany do arcydzieł architektonicznej rzeźby barokowej. Godne uwagi są również rzeźby i obrazy zdobiące wnętrze klasztoru oraz eksponaty zakonnego muzeum. W wirydarzu św. Jadwigi można zobaczyć pozostałości pierwotnego opactwa. Zainteresowanie zwiedzających budzi także zabytkowy park klasztorny – z platanami, cisami, tujami i miłorzębami. Od 1870 r. w trzebnickim klasztorze pracują siostry z Kongregacji Miłosierdzia Świętego Karola Boromeusza.

Przyklasztorny kościół jest pierwszą na ziemiach polskich budowlą ceglana. W następstwie wielokrotnej przebudowy powstała z niego trójnawowa świątynia o wystroju barokowym z elementami rokoka, licząca 80 m długości i 23 m szerokości. Z pierwotnej późnoromańskiej budowli zachowały się zręby murów, dwa portale – Dawidowy i Maryjny, krypta św. Bartłomieja oraz kaplica św. Jana Chrzciciela. Z XIII wieku pochodzi też kaplica św. Jadwigi – pierwsza w Polsce budowla w stylu czysto gotyckim. Do pereł sztuki barokowej zalicza się m.in.: wykonany z marmuru i alabastru imponujący sarkofag św. Jadwigi, stojące przed prezbiterium posągi św. Jadwigi i św. Elżbiety, ołtarz główny i ambonę – dzieła wybitnego rzeźbiarza F.J. Mangoldta, a także obrazy M. Willmanna, zwanego „śląskim Rembrandtem” i F.K. van Bentuma.

Trzebnicki kościół jest najstarszym sanktuarium na Śląsku – uświęconym kultem św. Jadwigi – oraz jedną z ważniejszych nekropolii Piastów Śląskich. Spoczywa tu Księżę Henryk Brodaty oraz wielu członków tego rodu, wśród nich zmarła w 1707 r. ostatnia z Piastów – Karolina, księżniczka legnicko-brzeska. W 1943 r. na mocy dekretu papieża Piusa XVI świątyni nadano tytuł bazyliki mniejszej. W 2007 r. Rzymska Kongregacja do spraw Duchowieństwa, za zgodą Ojca Świętego Benedykta XVI, erygowała Międzynarodowe Sanktuarium Świętej Jadwigi Śląskiej w Trzebnicy. Jego kustoszami są księża salwatorianie.

Obiekt znajduje się przy Szlaku Cysterskim. Jest to nie tylko trasa turystyczno-pielgrzymkowa, ale także program „europejskich dróg kulturowych”, zainicjowany przez Radę Europy. Jego cele to przede wszystkim ukazanie wspólnego, duchowego i kulturowego dziedzictwa naszego kontynentu oraz aktywizacja i rozwój społeczności zamieszkujących rejony, przez które ten szlak przebiega. Trzebnica jako najważniejsze sanktuarium archidiecezji wrocławskiej jest szczególnie predestynowana do podejmowania na jej terenie inicjatyw służących współpracy między narodami Europy.

Jedną z takich inicjatyw było utworzenie w 2007 r. Dużej Ścieżki Świętej Jadwigi, w związku z 740. rocznicą kanonizacji Świętej Jadwigi. Trasa została poprowadzona głównie polnymi i leśnymi drogami, po malowniczych wzgórzach oraz przedmieściach Trzebnicy. Dlatego poza walorami historyczno-edukacyjnymi, ścieżka pełni również funkcję krajobrazowej trasy turystycznej, zarówno dla piechurów, jak i rowerzystów. Trasa tworzy pętlę o długości 7 km. Rozpoczyna się i kończy na placu przed Bazyliką Św. Jadwigi. Przechodząc ścieżką, można zobaczyć siedem miejsc związanych z życiem św. Jadwigi. Na trasie ustawionych zostało siedem kamieni kontemplacyjnych, które ukazują cnoty trzebnickiej Świętej.

Marek Długozima
Burmistrz Gminy Trzebnica